

An Colún ar Chomhpháirtíochtaí a Chothú le Tuismitheoirí: Léargas Ginearálta

Aistear

Téamaí: Folláine agus Leas, Féiniúlacht agus Muintearas, Cumarsáid a Dhéanamh, Taiscéalaíocht agus Smaointeoireacht
Treoirlínte don Dea-Chleachtas: Tógáil (lgh. 6-25)

Caighdeáin Síolta

1: Cearta an Linbh, C1.1, 1.2, 1.3

3: Tuismitheoirí agus Teaghlach, C3.1, 3.2, 3.3
Achoimrí Taighde nasctha leis na *Caighdeáin thuas*

Tá sé mar aidhm ag *Treoir Chleachtas Aistear Síolta* cabhrú leat i do ról mar fhorbróir curaclaim chun do churaclam a thógáil, machnamh a dhéanamh air, agus cur leis chun tacú le luathfhoghlaim agus luathfhorbairt naíonán, lapadán agus leanaí óga. Ag tarraingt ar an taithí atá ag an earnáil ar *Aistear* agus ar *Síolta* a úsáid, cuimsíonn an Treoir Chleachtas:

- **Bunchlocha an Churaclaim** agus
- na **6 Cholún Curaclaim Idirnasctha:**
  1. Comhpháirtíochtaí a Chothú le Tuismitheoirí
  2. An Timpeallacht Foghlama a Chruthú agus a Úsáid
  3. Foghlaim trí mheán an tsúgartha
  4. Idirghníomhaíochtaí a Chothú agus a Leathnú
  5. Pleanáil agus Measúnú le Téamaí *Aistear*
  6. Tacú le hAistrithe.

Tugtar léargas ginearálta ar an gcolún **Comhpháirtíochtaí a Chothú le Tuismitheoirí** sa cháipéis seo. Tá réimse acmhainní ag baint leis an gcolún seo chun cabhrú leat comhpháirtíochtaí níos láidre a chothú le tuismitheoirí i do shuíomh.

Roimh dhul i mbun oibre duit ar an gcolún seo, molaimid duit roinnt oibre a dhéanamh ar *Bhunchlocha an Churaclaim*.

Cén fáth díriú ar chomhpháirtíochtaí a chothú le tuismitheoirí?

Aibhsítear in *Aistear* agus in *Síolta* an ról tábhachtach atá ag tuismitheoirí agus ag teaghlach i saol a leanaí. Úsáidtear an téarma tuismitheoirí sa Treoir Chleachtas le tagairt do chúramóirí agus d'oidoirí príomha an linbh. Mar shampla, an t-athair agus an mháthair agus/nó caomhnóirí. Tugtar sa dá Chreat smaointe agus moltaí d'fhonn cabhrú le cleachtóirí dea-chaidreamh a chothú le tuismitheoirí agus le teaghlach, mar aon le smaointe chun iad a bheith páirteach sa suíomh luath-óige. Tacaíonn comhpháirtíochtaí láidre le gach teaghlach, ach is mór an chabhair iad do thuismitheoirí nach féidir leo, de dheasca cúinsí deacra, bheith chomh páirteach i bhfoghlaim agus i bhforbairt a leanaí agus ba mhian leo.

Is ceann de na colúin in *Treoir Chleachtas Aistear Síolta* é *Comhpháirtíochtaí a Chothú le Tuismitheoirí*. Tá roinnt nasc ag an gcolún seo le colúin eile, lena n-áirítear *Foghlaim trí mheán an tsúgartha*, *Idirghníomhaíochtaí a Chothú agus a Leathnú*, agus *Pleanáil agus Measúnú le Téamaí Aistear*. Cuirtear i gcuimhne duit sa réamhrá gairid seo cén fáth a bhfuil an oiread sin tábhachta ag baint le comhpháirtíochtaí le tuismitheoirí, tugtar breac-chuntas ar na hacmhainní atá sa chuid seo den Treoir Chleachtas, agus tugtar moltaí duit ar na bealaí a bhféadfá iad seo a úsáid.

Deirtear sa phrionsabal maidir le tuismitheoirí in Aistear:

Is iad na tuismitheoirí na daoine is tábhachtaí i saol an linbh. Téann an cúram agus an t-oideachas a fhaigheann siad óna dtuismitheoirí agus óna dteaghlach i bhfeidhm orthu ina bhforbairt iomlán, go háirithe le linn na míonna agus na mblianta luatha sa saol. Tá ról tábhachtach freisin ag gaolta eile agus ag an bpobal (Prionsabail agus téamaí, 2009, lch. 9).

Admhaítear freisin sa phrionsabal maidir le tuismitheoirí in *Síolta*:

Is iad na tuismitheoirí oideoirí príomha an linbh agus is iad, thar aon duine eile, a chuireann folláine, foghlaim agus forbairt an linbh sin chun cinn (2006, lch. 6).

Aibhsítear i gCaighdeán 3 de *Síolta, Tuismitheoirí agus Teaghlaigh*, an tábhacht a bhaineann le meas a léiriú do thuismitheoirí agus iad a bheith páirteach trí réimse próiseas, beartas agus nósanna imeachta atá leagtha amach agus curtha i bhfeidhm go soiléir agus a bhfuil

rochtain éasca orthu. Tá na codanna dírithe ar eolas a chomhroinnt agus ar chumarsáid a dhéanamh le tuismitheoirí ar bhealaí neamhfhoirmeálta agus foirmeálta araon, agus ar réimse deiseanna a chur ar fáil dóibh chun páirt a ghlacadh sa suíomh. Cuirtear tuilleadh eolais agus tagairtí ar fáil in *Tuismitheoirí agus Teaghlaigh*, Achoimre Taighde *Síolta*.

Tugtar i dtreoirlínte Aistear, *Comhpháirtíochtaí a chothú idir tuismitheoirí agus cleachtóirí*, eolas ar chabhrú le tuismitheoirí tacú le foghlaim agus le forbairt an linbh sa bhaile. Tugtar moltaí i ndáil leis na bealaí éagsúla a bhféadfaí eolas a chomhroinnt idir an baile agus an suíomh agus a mhalairt.

Tugtar sna treoirlínte chomh maith smaointe ar an gcaoi chun tuismitheoirí a dhéanamh páirteach sa suíomh, mar aon le béim a leagan ar a thábhachtaí atá sé dul i ndáil chomhairle le tuismitheoirí.

I dtreoirlínte *Aistear* agus i dTábla 1 thíos, tugtar breac-chuntas ar na buntáistí a bhaintear amach i gcásanna ina gcothaítear comhpháirtíocht láidir le tuismitheoirí agus le teaghlaigh.

Tábla 1: Na buntáistí a bhaintear amach nuair a oibríonn tuismitheoirí agus cleachtóirí as láimh a chéile

Tuismitheoirí	Cleachtóirí	Leanaí
<ul style="list-style-type: none"> • braitheann siad go bhfuil meas ag daoine orthu • bíonn siad níos páirtí i bhfoghlaim agus i bhforbairt a leanaí • is féidir leo eolas a chomhroinnt faoina gcuid leanaí • braitheann siad go dtuigtear luachanna, nósanna, traidisiúin agus tuairimí an teaghlaigh agus go gcuirtear san áireamh iad • bíonn siad ar a gcompond nuair a thugann siad cuairt ar an suíomh, nuair a labhraíonn siad le cleachtóirí, agus nuair a dhéanann siad rudaí a phleanáil leo • bíonn níos mó ar eolas acu faoi eispéiris a leanaí lasmuigh den teach agus úsáideann siad an t-eolas seo le tacú lena gcuid foghlama agus forbartha ar bhonn níos éifeachtaí • tuigeann siad cén fáth a bhfuil cúram agus oideachas na luath-óige chomh tábhachtach sin • bíonn níos mó muiníne acu as a gcuid scileanna tuismitheoireachta féin 	<ul style="list-style-type: none"> • bíonn tuiscint níos fearr acu ar na leanaí agus ar na teaghlaigh ina suíomhanna agus úsáideann siad an t-eolas seo leis an bhfoghlaim a dhéanamh níos tairbhí agus níos taitneamhaí do na leanaí uile • is féidir leo cabhrú le leanaí braistint féiniúlachta agus muintearais a fhorbairt sa suíomh ach plé gníomhach a dhéanamh le luachanna, traidisiúin agus tuairimí an teaghlaigh, agus forbairt a dhéanamh orthu sin nuair is iomchuí • baineann siad leas as scileanna agus saineolas tuismitheoirí • is féidir leo timpeallacht níos sábháilte ó thaobh mothúcháin de a chur ar fáil do leanaí 	<ul style="list-style-type: none"> • airíonn siad níos sábháilte agus baineann siad níos mó tairbhe as na deiseanna oideachasúla a thugtar dóibh • bogann siad ó shuíomh amháin chuig suíomh eile go muiníneach • ceapann siad go bhfuil an fhoghlaim níos taitneamhaí nuair a bhíonn a saol baile 'le feiceáil' sa suíomh • baineann siad taitneamh as a dteanga bhaile a chloisteáil agus a fheiceáil sa suíomh nuair nach bhfuil Béarla ná Gaeilge acu ó dhúchas • faigheann siad taithí ar na naisc atá ann idir na seirbhísí éagsúla a thugann tacaíocht dóibh

(Aistear, *Treoirlínte don Dea-Chleachtas*, lch. 8)